

ROMÂNIA
JUDEȚUL NEAMȚ
COMUNA TĂMĂȘENI
CONSILIUL LOCAL

Fax 0233/749.333, Tel. 0233/749.494
E-mail: primariatamaseni@yahoo.com

HOTĂRÂRE

Nr.13 din 14.03.2019

privind aprobarea Statutului comunei Tămășeni

Consiliul Local al comunei Tămășeni, județul Neamț întrunit în data de 14.03.2019

Având în vedere:

- Referatul de aprobare al primarului comunei Tămășeni, înregistrat sub nr.1172 din 08.03.2019 prin care propune aprobarea Statutului comunei Tămășeni;
- Raportul viceprimarului comunei Tămășeni, înregistrat sub nr.1173 din 08.03.2019
- prevederile Ordonanței Guvernului nr.53/2002 privind Statutul cadru al unității administrativ teritoriale, aprobată prin Legea nr. 96/2003;
- avizul comisiilor de specialitate din cadrul consiliului local Tămășeni

În temeiul prevederilor art.38 alin.(2) lit. b), art. 46 alin.(1) și art.115 alin.1 lit.b din Legea nr.215/2001 privind Administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1 Se aprobă Statutul comunei Tămășeni, județul Neamț, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

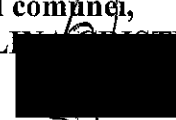
Art.2 Secretarul Comunei Tămășeni va asigura publicitatea și comunicarea prezentei hotărâri instituțiilor și persoanelor interesate.

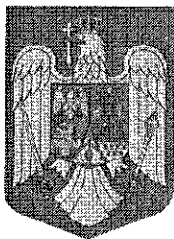
PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Consilier local,
MARIANA POPESCU

Contrasemnează pentru legalitate
Secretarul comunei,
Jr.CĂLIMAN ALINA

ANEXĂ LA HCL NR.13 DIN 14.03.2019

**STATUTUL
COMUNEI
TĂMĂȘENI
JUDEȚUL NEAMȚ**

2019

Capitoul I. DATE GEOGRAFICE și ISTORICE

Art.1 (1) Sat și comună din județul Neamț, situat pe malul drept al râului Siret, la 8 km depărtare spre nord-est de orașul Roman este mărginit la nord cu satul Adjudeni, la răsărit după 1 km cu satul Buruienești, la apus cu satul Traian din comuna Săbăoani, iar la SE cu satul Luțca din comuna Sagna. Fiind așezată pe valea Siretului, localitatea Tămășeni a fost supusă de-a lungul anilor inundațiilor provocate de viiturile acestui râu.

(2) Comuna aparține de județul Neamț având în componență 2 sate (Tămășeni și Adjudeni) cu reședința în satul Tămășeni.

(3) Comuna Tămășeni se află la o distanță de aproximativ 57 de km de municipiul de reședință de județ Piatra Neamț și 8 km de municipiul Roman.

(4) Comuna Tămășeni este situată pe terasa inferioară de pe malul drept al râului Siret, cu altitudine de 2-3 m față de albia majoră, la vest fiind mărginită de terasa superioară a râului Siret cu înălțimi de 30-40 m. Nota dominantă a reliefului este cea de luncă, dată de lunca Siretului.

(5) Comuna Tămășeni se întinde pe o suprafață de 2.375 ha din care intravilan 642.54 ha și extravilan 1.732,46 ha.

(6) Tămășeni este un sat vechi, prima mențiune documentară a comunității Tămășeni o avem în "Letopisețul Țării Moldovei" scris de Grigore Ureche. Satul a intrat în istoria României prin lupta ce s-a dat aici, în ziua de 12 octombrie 1449, între urmașii lui Alexandru cel Bun, Alexandrel, susținut de polonezi și Bogdan, fiul nelegitim al aceluiași domn, susținut de Iancu de Hunedoara. Lupta s-a încheiat cu înfrângerea lui Alexandrel, Bogdan devenind domn al Moldovei sub numele de Bogdan al II-lea. El este tatăl lui Ștefan cel Mare: „...domnind Alexandru Vodă, țara, venit-au cu oaste fiu-său Bogdan Vodă ..., aproape de târgul Romanului și după multă nevoie birui Bogdan Vodă...”(1) Polonezii nu s-au lăsat și în anul următor au încercat să-l înscăuneze pe Alexandrel, dar la 5-6 septembrie 1450, Bogdan al II-lea a înfrânt oastea poloneză în pădurea de lângă Crasna-Vaslui. Alte mențiuni le găsim și în „Letopisețul anonim al Moldovei”, în scrierile lui N. Iorga, Constantin C. Giurescu, A.D. Xenopol.

(7) Încă din primele mențiuni documentare, satul purta numele de Tămășeni, ori alte variante care sunt ușor de recunoscut și se pot reduce la același nume de bază. Dicționarul onomastic, editat de Academia Română în anul 1963 derivă denumirea localității Tămășeni de la numele unguresc de „Toma-Tamas”, iar academicianul Iorgu Iordan în "Toponimia românească" dă aceeași derivație. Nu se cunoaște evenimentul care a făcut ca acest toponim să intre în compunerea numelui satului.

(8) Vatra veche a satului a fost spre apus, pe locul numit *Cânepiște*.

(9) Bătrânii afirmă că străbunii lor au întemeiat satul sub dealul Traianului înainte de anul 1700. În preajma anului 1750 o holeră pustiitoare a secerat aproape întreaga populație a satului. Puținii supraviețuitori, în număr de trei, au părăsit vechea așezare și au venit pe locul de astăzi, atunci încă împădurit. Astfel se explică faptul că vatra actuală a comunei este situată în zona inundabilă a Siretului.

(10) ISTORIA consemnează că în epoca marelui exod al catolicilor din Moldova 1680-1750, satele care erau pe axul principal al drumului cel mare care străbătea, pe valea Siretului în sus, toată Moldova au fugit din cauza trecerii trupelor spre Polonia. Cei din Adjudeni și Tămășeni s-au ascuns în lunca Siretului dincolo de protecția apei, mai apoi, parte din ei au format comunități catolice de pe stânga Siretului din fostul județ Roman. Însă oricare ar fi fost motivele este cert faptul că ceva s-a întâmplat în această perioadă. După începutul sec. XVIII, odată cu scăderea trecerii trupelor spre Polonia și înapoi, viața la Tămășeni și-a reluat cursul normal.

(11) Încă din secolul al XVI-lea, satul Tămășeni a fost proprietatea mănăstirii Galata din Iași, dăruit acesteia la 22 februarie 1578 de către domnul Moldovei, Petru Șchiopul împreună cu

alte sate. („Am dat și am miluit ruga noastră nouă zidită, mănăstirea Galata, cu satul Voroveștii și cu vii și Mihăileștii cu moară în Bahlui care sunt în ținut în Cârlișgătură, cari acele sate au fost drepte ale noastre domnești; și cu satul Plopii cu iaz și Cârsteștii (...) și satul Sagna cu moară și cu loc de moară în Siret și satul Tămășanii cu moară în Luțcani, cu toate bălțile, cari acele sate mai sus zise, au fost ale noastre domnești, ascultătoare de cetatea Romanului, ca să fie cu tot venitul”.)

(12) După anul 1821 moșiile mănăstirii au fost confiscate de stat și date în arendă ca bunuri ale statului. Ulterior înainte de anul 1900 moșia Tămășeni a mănăstirii Galata a fost vândută de veci cu suma globală de 102000 lei plățiți în rate trimestriale. Condiția pusă la vânzare a fost ca ea să fie vândută oamenilor care au lucrat înainte moșia mănăstirii. Moșia era între șoseaua care duce la Tămășeni și calea ferată Roman-Buhăiești și ținea până la Siret. La cumpărarea moșiei însă - din motive politice- au apărut și cumpărători din satul Cordun la 8 km distanță de Tămășeni. Aceștia au cumpărat cea mai mare parte din moșie, chiar până în dreptul satului Tămășeni, iar oamenii de aici nu au mai putut cumpăra nici măcar jumătate din aceasta. Acest fapt se datorează mandatarului satului – primarul Ferent Căliman - care a fost cumpărat de pretendenții din Cordun și acesta a declarat comisiei de vânzare că cei din Cordun au lucrat mai înainte moșia, cum a relatat părintelui Iosif Gabor (1985) văduva Nița Anton Andrici, născută Dombici, de 88 de ani din Tămășeni, care pe când era la părinții săi locuia lângă fostul primar Ferent Căliman.

(13) La o distanță de 2 km, în partea de nord a satului Tămășeni se află satul Adjudeni, sat component al comunei, care după tradiție, reiese că datează din vremea lui Alexandru cel Bun prin așezarea românilor persecutați din Transilvania pe valea Siretului. Începând cu secolul al XVII-lea, satul Adjudeni este cunoscut în hrisoavele vremii cu numele popular de „Agiudeni” pe Siret, ținutul Roman. Localitatea Adjudeni este menționată pentru prima dată în documentele catolice de relație din anul 1599 a episcopului catolic Bernardino Quirini sub forma „Giudiani”: „Am vizitat, de asemenea, târgul Săbăuani și satele Berindești, Tămășeni, Lucăcești, Ajudeni – „Giudiani” și Luceni și încă altele vecine...”(3)

(14) În argumentarea faptului că satul Adjudeni este un sat vechi, poate sta și movila care se ridică în partea de nord a satului la hotarul cu comuna Mircești, județul Iași. Locuitorii spun că în această movilă ar fi îngropați oștenii lui Ștefan cel Mare, care au căzut în lupta de la Șcheia.

Capitolul II. ASPECTE DEMOGRAFICE

Art. 2 (1) Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Tămășeni se ridică la 6.493 de locuitori. Se observă, de asemenea, o diversitate în ceea ce privește locurile de muncă și îndeletnicirile oamenilor. Vorbim de foarte mulți care lucrează în comerț, industrie, învățământ, medicină, agricultură, creșterea animalelor, dar și locuitori care și-au deschis afaceri proprii în special în prelucrarea lemnului, construcții, amenajări interioare, transport de persoane și transport de mărfuri, produse de panificație și de cofetărie, produse hand-made. Nu putem să nu amintim faptul că sunt și foarte mulți plecați în străinătate, care revin cu drag și dor pe meleagurile natale ori de câte ori au posibilitatea să facă acest lucru.

(2) Prin poziția geografică și varietatea condițiilor naturale, teritoriul comunei Tămășeni a reprezentat o vatră favorabilă pentru locuire încă din cele mai vechi timpuri. Terenurile situate în valea Siretului ofereau și oferă condiții bune pentru pescuit și agricultură, surse de apă potabilă, posibilități de legătură cu localitățile vecine și altele mai îndepărtate.

(3) Conform cercetărilor arheologice efectuate, începând din anul 1963, de către o echipă de arheologi de la Muzeul de Istorie din Roman și din Piatra Neamț, se atestă prezența populației pe aceste meleaguri încă din vechime. Arheologii au descoperit o zonă fertilă, o zonă care se putea dezvolta foarte bine și cu posibilități mari, dar se pare că problema prădalnicilor e foarte veche, iar dezvoltarea ținea pasul cu incursiunile acestora: „Apropierea de apă, lunca

Siretului cu flora și fauna sa bogată, asigurau condiții prielnice desfășurării activităților unor comunități umane destul de numeroase, evidențiate de numărul mare de așezări descoperite.(...) Legate de agricultură, creșterea vitelor sau alte ocupații cum ar fi vânătoarea sau pescuitul, aceste așezări nu s-au putut dezvolta prea mult pentru faptul că nu puteau fi apărate.”(4) Astfel au fost perioade în care această zonă a fost mai puțin populată, dar intensitatea populației crește în epoca feudală, acest fapt fiind atestat prin descoperirea a 16 așezări.

(4) Uneltele, vasele, locuințele descoperite au făcut ca specialiștii să se pronunțe și asupra nivelului de trai care se va demonstra, nu era atât de ridicat din mai multe motive: “...pe teritoriul satului Tămășeni, circa doi km V-SV de Adjudeni în partea stângă a drumului de țară Adjudeni-Săbăoani, s-au descoperit fragmente ceramice care aparțin eneoliticului și civilizației dacilor liberi. Deși fragmentele ceramice eneolitice nu au permis o datare precisă, ele par a aparține culturii “Cucuteni”.

(5) Înspre sat pe teritoriul fostului C.A.P. la un km nord de șoseaua Roman - Tămășeni s-au descoperit fragmente ceramice care aparțin unor tipuri de vase din epoca bronzului, prima epocă a fierului, epoca geto-dacică clasică și sec. II-III e.n. (cultura Monteoru). În partea de vest a satului înspre satul Luțca, în locul numit de localnici Fântâna Hârzuului, Clin sau Zantilica s-au descoperit fragmente ceramice din sec. II-III e.n., aparținând mai multor tipuri de vase specifice perioadei și anume amforete, fructiere, vase-urnă, căni, lucrute la roată precum și vase, borcane sau cățui lucrute la mână. “... pe teritoriul fostului C.A.P., pe locul numit de localnici “la Cotac” s-au descoperit, pe o suprafață de vreo 2 hectare mai multe fragmente ceramice care aparțin unei așezări din sec II-III e.n. reprezentând vase lucrute la roată din pastă fină cenușie”.(6) Acestea atestă un complex ce cuprinde locuințe și anexele acesteia.

(6) Descoperirea în anul 1970 a unui tezaur de monede imperiale romane de argint a dus ca în anul 1987 să înceapă lucrările de cercetare în punctul numit “La Siliște” sau “La Cânepiște”, unde s-au descoperit anterior urme de locuire din mai multe epoci istorice, continuându-se, de fapt, săpăturile din anul 1971. Cea mai intensă locuire a fost în epoca geto-dacică. Cele mai bogate vestigii arheologice aparțin secolelor II-III d.Cr.. Complexele închise – locuințe, gropi, cuptoare, vetre au dat suficiente informații pentru a se constata o intensă locuire în această perioadă. Frecvența fragmentelor ceramice, vasele întregi, diversitatea tipurilor de vase, calitatea pastei constituie un bun indiciu privind practicarea meșteșugului olăritului la dacii de aici, chiar dacă nu s-a descoperit încă nici un cuptor de ars ceramica.

(7) Prezența unui număr de peste 35 de amfore romane, din care trei cu inscripții dovedesc strânsele legături existente între populația de aici și cea romană, afirmație întărită de tezaurul monetar amintit mai sus. Unele materiale atestă o continuare a vieții pe acest loc și în perioada următoare, sec. IV-V.

(8) În secolul XIV locuirea acestui teren a fost deosebit de intensă, prezența unor materiale specific orășenești, ca de pildă ceramica ștampilată cu motive așa-zis “gotice”, ca și teracota, arată o înflorire a vieții materiale și spirituale în această epocă, după cum marea cantitate de obiecte și ceramică dovedesc același lucru. Numai momente deosebit de grele, așa cum pare să fi fost viața din sec. XVI sau XVII, i-au făcut pe locuitorii de aici să-și părăsească vatra, fără a se depărta prea mult.

Capitolul III. PRINCIPII GENERALE

Art.3 Comuna Tămășeni este unitate administrativ teritorială cu personalitate juridică din județul Neamț, România, formată din satele Tămășeni și Adjudeni, ai căror locuitori formează o comunitate umană, unitară care are ca scop fundamental al vieții și activității sale înfăptuirea binelui comun și fericirea tuturor membrilor săi.

Art.4 Comunitatea și autoritățile sale reprezentative asigură condiții optime ca fiecare dintre statele care o compun să-și păstreze și să-și promoveze identitatea exprimată prin valorile, obiceiurile și tradițiile proprii în condițiile stabilite de legile țării, de prezentul statut și de celelalte acte de autoritate locală.

Art.5 În spiritul tradițiilor democratice și al idealurilor perene ale poporului român, al valorilor naționale, europene și universale, organizarea social-politică, economică, educațională și culturală a muncii și vieții comunității locale se întemeiază pe apărarea și promovarea democrației și a legalității, a demnității omului și a liberei dezvoltări și afirmări ale personalității umane, a drepturilor și libertăților cetățenilor, a dreptății sociale și a pluralismului politic, a muncii libere și a familiei care reprezintă valori supreme ale acesteia și pe care autoritățile publice locale, instituțiile și cetățenii au datoria de a le apăra și garanta.

Art.6 În comuna Tămășeni, respectarea Constituției, a legilor țării și a actelor de autoritate locală, inclusiv a prezentului statut, este obligatorie.

Art.7 Delimitarea intravilanului satelor, evidența proprietăților și a folosinței terenurilor, disciplina și modul de amplasare a construcțiilor se stabilesc prin planul de amenajare a teritoriului, Planul Urbanistic General și Regulamentul local de urbanism, cadastrul general și celelalte documente sau forme de evidență stabilite prin lege, întocmite prin grija compartimentelor de specialitate și aprobate de către autoritățile publice locale potrivit competențelor legale.

Art.8 Comuna Tămășeni este localitatea comună a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere, de origine socială, de locul nașterii sau de satul în care locuiesc.

Art.9 Pe teritoriul comunei Tămășeni își poate stabili domiciliul sau reședința orice persoană sau familie care îndeplinește condițiile prevăzute de Constituția României și de legile țării.

Art.10 Autoritățile publice locale își exercită atribuțiile legale privind evidența populației, starea civilă, autoritatea tutelară prin compartimentele de specialitate, care se află în subordinea secretarului comunei.

Art.11 Autoritățile publice locale sprijină menținerea și întărirea legăturilor comunității cu toții fii ei care trăiesc și muncesc în alte localități din țară sau din străinătate și care contribuie la promovarea valorilor locale și naționale, la integrarea europeană și la schimbul internațional de valori.

Art.12 Organizațiile locale ale partidelor politice își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare contribuind la definirea și exprimarea voinței politice a cetățenilor și la împlinirea aspirațiilor și idealurilor acestora, cu respectarea suveranității naționale, a integrității teritoriale, a ordinii de drept, a principiilor democrației și ale autonomiei locale.

Art.13 Comuna Tămășeni poate coopera sau se poate asocia cu alte unități administrativ teritoriale din țară sau din străinătate în scopul și în condițiile stabilite prin Legea administrației publice locale și prin alte acte normative în vigoare.

Art.14 Raporturile dintre autoritățile administrației publice ale comunei Tămășeni (Primar sau Consiliul local) și autoritățile de nivel județean sau central se bazează pe principiile autonomiei locale, descentralizării competențelor, legalității, responsabilității, solidarității și cooperării, în condițiile și în limitele stabilite de legislația în materie și de normele Uniunii Europene.

Art.15 Comuna Tămășeni are dreptul la resurse financiare suficiente, proporționale cu responsabilitățile și atribuțiile pe care autoritățile publice le au stabilite prin lege. Sumele necesare care exced veniturile proprii ale bugetului local se asigură din bugetul de stat sau din bugetul județului Neamț.

Art.16 Toate relațiile pe care comuna Tămășeni și autoritățile sale reprezentative le stabilesc, întrețin și dezvoltă cu alte comunități, autorități, instituții și alte persoane juridice trebuie să

slujească interesul și binele general al colectivității locale și să se întemeieze pe respectul și încrederea reciprocă dintre părți, pe asumarea răspunderii și asigurarea legalității înțelegerilor și actelor încheiate.

Art.17 Actele autorităților publice locale (hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului) care se emit în exercitarea atribuțiilor, competențelor și responsabilităților pe care le au la nivelul unității administrativ-teritoriale trebuie să respecte Constituția României și legile țării.

Art.18 Se interzice primarului, Consiliului Local al comunei Tămășeni și oricăror structuri din subordinea acestora să emită hotărâri, dispoziții, autorizații, certificate care exced competențele lor teritoriale.

Art.19 Pe teritoriul comunei Tămășeni se folosesc, în condițiile legii, următoarele simboluri:
- naționale:

- Drapelul României (tricolor)
- Ziua Națională a României – 1 Decembrie
- Imnul Național al României – „Deșteaptă-te române”
- Stema țării – stabilită prin lege organică

- europene:

- Drapelul Uniunii Europene
- Stema Uniunii Europene
- Imnul Uniunii Europene
- Ziua Uniunii Europene

Cap IV. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ A COMUNEI TĂMĂȘENI

IV.1 Consiliul Local al comunei Tămășeni

Art.20 (1) Autoritățile reprezentative ale colectivității locale din comuna Tămășeni sunt: **Consiliul Local și primarul.**

(2) Membrii Consiliului Local al comunei Tămășeni, la data adoptării prezentului statut, sunt:

- Antonică Ștefan-PNL**
- Către Iulian-PSD**
- Cântaciu Emanuel-Petru-PACT**
- Dumea Eusebiu-PNL**
- Dumea Cornel-PACT**
- Dumea Emilian-PACT**
- Enășoaie Simona-PNL**
- Ghiuzan Anton-PRU**
- Giurgilă Petru-PNL**
- Iosub Iosif-PNL**
- Mare Edmond-PNL**
- Mihoc Ilie-PNL**
- Neculai Anton-PSD**
- Partac Octavian-Iosif-PACT**
- Petrișor Ioan- PNL**

(3) Primarul și consilierii locali se aleg prin votul liber exprimat, egal, direct și secret al cetățenilor care au domiciliul stabil în comună, din rândul cetățenilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de Constituție și de legile în vigoare.

Art.21 Organizarea alegerilor pentru funcțiile de demnitate publică locale și respectiv validarea mandatelor de consilier local și de primar sunt reglementate prin legislația în vigoare.

Art.22 (1) Consiliul Local al comunei Tămășeni este autoritatea deliberativă, fiind format din consilieri locali, aleși prin vot universal, egal, secret, direct și liber exprimat de către cetățenii comunei Tămășeni și constituit în conformitate cu prevederile legale.

(2) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale, exercitând următoarele atribuții:

a) atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local și ale societăților comerciale;

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei;

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei;;

d) atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;

e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

(3) Consiliul local îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

Art.23 Modul de organizare și funcționare a Consiliului Local Tămășeni se stabilește prin Regulamentul de organizare și funcționare aprobat prin hotărâre a acestuia. În funcție de necesități și de evoluțiile înregistrate în plan legislativ, regulamentul va putea fi modificat, completat și actualizat în condițiile legii.

Art.24 Dizolvarea Consiliului Local și suspendarea mandatului de consilier local pot avea loc în situațiile și cu respectarea cerințelor stabilite prin Legea administrației publice locale, Legea privind Statutul aleșilor locali și prin alte acte normative care reglementează în materie.

Art.25 Răspunderea privind pregătirea și calitatea oamenilor promovați pentru a fi aleși în funcțiile locale de demnitate publică, respectiv capacitatea acestora de a se achita de atribuțiile ce le revin în calitate de primar, viceprimar sau consilieri locali, revine în egală măsură persoanelor care acceptă candidatura, partidelor politice care îi promovează și alegătorilor care îi votează.

IV.2. Primarul și Viceprimarul

Art 26. Funcția de autoritate publică executivă la nivelul comunei Tămășeni este exercitată de către primar în condițiile legii.

Art.27. Înlocuitorul de drept al primarului, subordonat acestuia, este viceprimarul comunei, care este ales în condițiile stabilite de lege.

Art.28 .Primarul și viceprimarul, la fel ca și consilierii locali, depun în fața consiliului local următorul jurământ:

„Jur să respect Constituția și legile țării și să fac, cu bună credință, tot ceea ce stă în puterile și priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei Tămășeni. Așa să-mi ajute Dumnezeu !”

Art.29 Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică și exercită, la nivelul comunei Tămășeni, următoarele atribuții:

a) Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor Consiliului Local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor Consiliului Județean, în condițiile legii.

b) Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative prevăzute la lit.a, primarul beneficiază de un aparat de specialitate, pe care îl conduce.

c) Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale, în condițiile legii. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

d) Primarul conduce serviciile publice locale.

Art.30 (1) Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție.

(2) Semnul distinctiv al primarului este o eșarfă în culorile drapelului național al României.

(3) Eșarfa va fi purtată, în mod obligatoriu, la solemnități, recepții, ceremonii publice și la celebrarea căsătoriilor.

(4) Modelul eșarfei se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 31(1) Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

a) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;

b) atribuții referitoare la relația cu Consiliul Local;

c) atribuții referitoare la bugetul local;

d) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;

e) alte atribuții stabilite prin lege.

(2) În temeiul alin. (1) lit. a), primarul îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil, atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului. Primarul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), primarul:

a) prezintă Consiliului Local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;

b) prezintă, la solicitarea Consiliului Local, alte rapoarte și informări;

c) elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul:

a) exercită funcția de ordonator principal de credite;

b) întocmește proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare Consiliului Local;

c) inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;

d) verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), primarul:

a) coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

b) ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;

c) ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 36 alin. (6) lit. a) - d);

d) ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului efectuării serviciilor publice de interes local prevăzute la art. 36 alin. (6) lit. a) - d), precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;

e) numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;

f) asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;

g) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative;

h) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

(6) Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

Art.32 (1) În exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară și de ofițer de stare civilă, a sarcinilor ce îi revin din actele normative privitoare la recensământ, la organizarea și desfășurarea alegerilor, la luarea măsurilor de protecție civilă, precum și a altor atribuții stabilite prin lege, primarul acționează și ca reprezentant al statului în comuna sau în orașul în care a fost ales.

(2) În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Art.32 Atribuțiile de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară pot fi delegate și secretarului unității administrativ-teritoriale sau altor funcționari publici din aparatul de specialitate cu competențe în acest domeniu, potrivit legii.

Art.33 (1) Primarul comunei poate angaja, în limita numărului maxim de posturi aprobate, un consilier personal.

(2) Primarul poate delega pe întreaga durată a mandatului sau pe o perioadă determinată prin dispoziție scrisă, viceprimarului, dintre atribuțiile legale care îi revin:

- a) conduce și răspunde de asigurarea serviciilor de utilitate publică;
- b) conduce direct sau are în subordine următoarele compartimente funcționale din cadrul Primăriei, răspunzând de activitatea acestora;
- c) exercită atribuțiile prevăzute la art.63 alin.(4) pct.d), respectiv alin.(1) lit.c) pct.d și alin.(5) respectiv alin.(1) lit.d), cu excepția celor de la pct.8 din Legea nr.215/2001 republicată
- d) exercitarea atribuțiilor și răspunderilor ce revin autorităților publice locale, respectiv primarului, ce rezultă din actele care reglementează activitatea în următoarele domenii:
 - inventarierea, utilizarea, gestionarea, asigurarea integrității bunurilor din domeniul public sau privat al comunei;
 - amenajarea teritoriului, organizarea cadastrului general, dezvoltare urbanistică etc;
 - organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor publice;
 - achizițiile publice de bunuri, servicii și lucrări;
 - zootehnie, administrarea pășunilor și cultivarea terenurilor agricole;
 - gospodărirea localității, protecția mediului, sănătatea populației și a animalelor;
 - gospodărirea apelor;
 - siguranța circulației pe drumurile publice, protecția civilă și situațiile de urgență;
 - aplicarea prevederilor art. III din Legea nr.169/1997 completată și modificată prin Legea nr. 247/2005; punerea în posesie și întocmirea documentațiilor pentru eliberarea titlurilor de proprietate persoanelor care au obținut aprobările legale în condițiile Legilor proprietății;
 - acordarea subvențiilor și a despăgubirilor pentru calamități, accidente etc;
 - executarea silită a creanțelor bugetare locale ;
 - angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare;
 - aplică sancțiunile legale persoanelor fizice și juridice din comuna Tămășeni care încalcă normele stabilite prin legile țării sau actele autorităților publice locale;
 - exercită orice alte atribuții și responsabilități stabilite prin hotărâri ale Consiliului Local sau dispoziții ale primarului.

(3) Pentru neîndeplinirea atribuțiilor și obligațiilor stabilite în sarcina sa potrivit aliniatului precedent, viceprimarul răspunde politic, administrativ, disciplinar, material sau penal, suportând și eventualele prejudicii aduse comunității din această cauză.

(4) Primarul comunei Tămășeni, sprijinit de către secretar și întreg aparatul de specialitate, în limitele competențelor lor asigură și garantează respectarea drepturilor cetățenilor din comună.

(5) Primarul comunei Tămășeni exercită pe lângă competențele sale de autoritate executivă, atribuțiile de factor de echilibru și mediere între forțele politice, sociale, culturale, educaționale, economice și administrative, între acestea și cetățeni, între autorități și comunitate urmărind armonizarea relațiilor interinstituționale și interumane și garantând pacea socială la nivelul comunității.

(6) Organizațiile locale și județene ale partidelor politice au obligația de a pregăti și promova pentru funcțiile de administrație publică de la nivelul comunei Tămășeni (primar, viceprimar, consilieri locali, persoane competente, de o moralitate neîndoieabilă, pregătite și apte din punct de vedere politic, juridic, psiho-sociologic etc, să slujească aspirațiile și idealurile tuturor oamenilor din comuna Tămășeni, binele general al comunității locale.

(7) Mandatul primarului și al viceprimarului începe, durează, se exercită, se suspendă sau încetează în condițiile stabilite prin Legea administrației publice locale sau alte acte normative incidente.

(8) Pe durata mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local.

IV.3. Aparatul de specialitate al primarului comunei Tămășeni, instituțiile și serviciile publice de interes local

Art. 34 (1) Consiliul Local și primarul sau viceprimarul (pentru atribuțiile delegate) își exercită atribuțiile și răspunderile legale prin intermediul aparatului de specialitate, al instituțiilor și serviciilor publice de interes local care sunt înființate, funcționează, sunt gestionate și finanțate și se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, ținându-se cont de particularitățile și condițiile specifice ale comunei Tămășeni.

(2) Aparatul de specialitate al primarului cuprinde funcții publice de execuție sau de conducere și personal contractual, conform statului de funcții. Numărul de personal, statul de funcții și organigrama primăriei se aprobă prin hotărâri ale consiliului local, la propunerea primarului, cu luarea în considerație a necesarului de resurse umane și a fondurilor alocate, prin bugetul local, pentru acoperirea cheltuielilor de personal;

a) Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale a căror configurație se stabilește anual prin organigrama propusă de primar și aprobată de către Consiliul Local.

b) Numărul total de posturi din aparatul de specialitate al primarului poate fi mărit justificat, cu încadrarea în numărul maxim de posturi și dacă prevederile bugetare pentru salarizarea personalului sunt acoperitoare.

c) Numirea, promovarea, evaluarea, salarizarea și acordarea celorlalte drepturi pecuniare, eliberarea din funcție a personalului din aparatul de specialitate al primarului se fac în conformitate cu Legea nr. 188/1999 republicată privind Statutul funcționarilor publici, respectiv Legea nr. 53/2003-Codul Muncii și celelalte acte normative aplicabile.

d) Modul de organizare și funcționare, obiectivele, sarcinile și responsabilitățile ce revin fiecărui compartiment funcțional din cadrul primăriei se stabilesc prin Regulamentul de organizare și funcționare.

e) Sarcinile ce revin fiecărui funcționar public sau angajat pe bază de contract de muncă se stabilesc prin fișele posturilor care se întocmesc de către fiecare șef de compartiment care are și competența de a evalua, stimula, propune sancțiuni etc. pentru activitatea desfășurată de

aceștia. Personalul contractual și funcționarii publici exercită obligatoriu toate atribuțiile și sarcinile date prin lege, hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului.

f) Șefii de compartimente din cadrul primăriei au obligația de a întocmi, prezenta și susține rapoartele de specialitate la proiectele de hotărâri ale Consiliului Local, răspunzând de exactitatea și de corectitudinea informațiilor furnizate, de respectarea normelor tehnice și juridice aplicabile cu privire la punctele de vedere exprimate și soluțiile propuse. Prezența acestora la ședințele de comisie sau de plen ale consiliului local în vederea susținerii rapoartelor este obligatorie, invitațiile de participare făcându-se în scris de către secretarul comisiei, respectiv de către primarul comunei (3) Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului formează primăria comunei Tămășeni care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

(3) Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită **primăria comunei**, orașului sau municipiului, care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Cap. V. ECONOMIA LOCALĂ, PATRIMONIUL, FINANȚELE ȘI LUCRĂRILE PUBLICE

V.1 Economia locală

Art.35. Autoritățile publice locale și fiecare generație de locuitori ai comunei au datoria de a apăra, spori și diversifica averea comunei, de a o utiliza rațional și eficient pentru a asigura traiul bun și un viitor sigur pentru toți membrii comunității.

Art.36 Economia comunei Tămășeni se bazează pe principiile economiei de piață, libera inițiativă și concurența, și are ca scop fundamental dezvoltarea generală a localității și creșterea calității vieții oamenilor.

Art.37 În comuna Tămășeni munca liberă reprezintă calea fundamentală de sporire a averii fiecărei familii și a comunității în ansamblul ei. Ea reprezintă valoare perenă a colectivității locale.

Art. 38 Autoritățile administrației publice locale încurajează și susțin, prin măsuri ce țin de competența lor, dezvoltarea și modernizarea agriculturii, a zootehniei, a producției industriale, a serviciilor și comerțului, a tuturor activităților economice care aduc beneficii familiilor, agenților economici și comunității. Ele asigură egalitate de șanse, tratament nediscriminatoriu pentru toți întreprinzătorii care îndeplinesc condițiile legale și normele U.E. de a investi și a desfășura activități economice în comuna Tămășeni.

Art.39 În comuna Tămășeni, conform datelor Ministerului de Finanțe, numărul firmelor active existente în anul 2012 era de 55 de unități. Numărul unităților la 1000 de locuitori este de 5,9, valoarea acestui indicator fiind de 3,75 ori mai mică decât media națională, de 2,31 ori mai mică decât media regională și de 2,46 ori mai mică decât media județeană.

Art.40 Rata de activitate a firmelor din comuna Tămășeni este de 72,4%, conform informațiilor Ministerului Finanțelor. În anul 2012, cifra de afaceri medie a unei firme active din punct de vedere economic din comuna Tămășeni a fost de peste 497 mii lei, iar numărul mediu de angajați a fost de 5angajați/unitate. Productivitatea muncii la nivelul comunei Tămășeni este de peste 100 mii lei/angajat. Numărul total de angajați din comuna Tămășeni în cadrul unităților economice este de 273 persoane.

Art.41 Conform datelor de la Direcția Regională de Statistică Neamț, sectorul serviciilor mobilizează cea mai mare parte a forței de muncă de pe teritoriul comunei (39,2%), urmat de cel industrial (37%), comerț (20%) și agricultură (3,8%).

Art.42 Comuna Tămășeni se află în Zona Municipiului Roman unde funcționau întreprinderi mari, precum: Fabrica de țevi, Întreprinderea mecanică, Fabrica de zahăr, Fabrica de mobilă, Fabrica de confecții, Fabrica de obiecte sanitare și teracotă, Șantiere de construcții. În prezent, multe dintre acestea s-au închis sau și-au redus activitatea, populația comunei Tămășeni, luând calea străinătății. Cei rămași în zonă, își desfășoară activitatea pe plan local prin activități comerciale individuale, prin creșterea animalelor sau lucrând la diverse firme...

Art.43 Deși comuna Tămășeni este mediu rural, ocupația în agricultură după cum reiese din datele statistice nu relevă acest fapt. Prin urmare, procentul de 3,8% al sectorului agricol relevă faptul că acest sector este insuficient dezvoltat, necesitând intervenții și susținere specială pentru practicarea agriculturii, producției și distribuirii produselor bio.

Art.44 Datele statistice existente arată o creștere a numărului de întreprinderi mici și mijlocii active pe teritoriul comunei, în special creșterea numărului de microîntreprinderi, semn al unui mediu de afaceri dinamic, caracterizat printr-o concurență puternică, mai ales la nivelul micilor întreprinzători. IMM-urile reprezintă o forță în economie, având un rol vital în relansarea economică prin crearea de noi locuri de muncă. În ceea ce privește piața muncii, se constată o atitudine flexibilă din partea IMM-urilor. Dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii este deosebit de importantă deoarece reprezintă principala sursă de locuri de muncă și creează o cultură a competiției bazată pe flexibilitate și productivitate.

Art.45 Implicarea unui număr din ce în ce mai mare de IMM-uri în sectorul industrial dovedește că acest sector se află în faza de dezvoltare, proces cu multiple implicații, deoarece IMM-urile din sectorul industrial sunt companii mai mari ca dimensiune, cu procese organizatorice și de producție complexe, care induc infrastructură performantă, personal calificat și stabilitate pe piață. IMM-urile din domeniul serviciilor sunt mai flexibile, majoritatea încadrându-se în clasa micro-întreprinderilor cu activități de comerț care îndeplinesc funcția de intermediari pe piață. Acestea sunt caracterizate de o volatilitate suplimentară (intră/ies sau se restructurează și reorientează mult mai rapid).

Art.46 Agricultură reprezintă unul dintre sectoarele economice cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare în comuna Tămășeni, fiind principalul actor în realizarea de venituri. În anul 2012, terenurile agricole din comună reprezentau peste trei sferturi din suprafața totală a acesteia (82,1%).

Art.47 (1) Teritoriul comunei Tămășeni este caracterizat de o productivitate agricolă sub potențial (alimentar și non-alimentar). O pondere importantă a suprafețelor agricole este utilizată de exploatațile de subzistență și semisubzistență, neperformante.

(2) Economia locală este grav afectată de slaba diversificare a culturilor, nivel foarte scăzut de conformitate cu normele UE, dotarea tehnică scăzută și de slabă calitate a exploatațiilor de dimensiuni mai reduse.

(3) De asemenea, există un nivel semnificativ scăzut de utilizare a energiei din surse regenerabile și o infrastructură agricolă inadecvată, în ciuda unui potențial agricol apreciabil (suprafața agricolă totală reprezintă în medie 82,1% din suprafața totală a comunei).

(4) Producția de legume s-a diminuat, iar lipsa piețelor de desfacere locale, a autorizațiilor și distanțele până la cele mai apropiate piețe au contribuit la reducerea efectului economic pentru acele exploatații.

(5) Fragmentarea proprietății și lipsa asocierii menține exploatațiile agricole mici

și foarte mici, cu un nivel extrem de redus al productivității și eficienței economice.

V.2 Proprietatea

Art.48 (1) În comuna Tămășeni se respectă principiul pluralismului formelor de proprietate în sensul coexistenței proprietății publice (a statului, a județului și a comunei) cu proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice.

(2) Proprietatea comunei Tămășeni este formată din proprietatea publică și proprietatea privată.

(3) Proprietatea publică a comunei Tămășeni este formată din :

- drumurile comunale, vecinale și străzile ;
- parcurile publice și zonele de agrement ;
- apele care nu sunt declarate de interes public național sau județean ;
- rețele de alimentare cu apa, canalizare, stațiile epurare a apelor uzate cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente ;
- terenurile și clădirile în care își desfășoara activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local;
- statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național ;
- bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național ;
- cimitirile comunale ;
- alte bunuri de utilitate publică, aflate în proprietatea comunei Tămășeni.

(4) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al Comunei Tămășeni se întocmește și se actualizează de către comisia specială, constituită în conformitate cu prevederile Legii 213/1998 și cu normele metodologice de aplicare a acesteia și se însușește prin hotărâre a Consiliului Local. Aceeași comisie întocmește/actualizează și listele cuprinzând bunurile imobile aflate în proprietatea privată a comunei, respectiv situația terenurilor care fac parte din pășunea comunală, pe care le supune aprobării autorității locale deliberative.

(5) Bunurile care alcătuiesc domeniul public al comunei Tămășeni sunt imprescriptibile, insesizabile și inalienabile.

(6) Proprietatea privată a comunei Tămășeni este formată din acele bunuri care au fost dobândite de aceasta pe căile prevăzute de lege și care nu sunt cuprinse în lista bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ- teritoriale.

Art.49 Trecerea bunurilor comunei Tămășeni din domeniul public în domeniul privat al acesteia sau invers poate fi aprobată, în condițiile legii, numai de către Consiliul Local.

Art.50 Hotărârile pe care Consiliul Local le ia cu privire la administrarea sau operațiunile privind bunurile care alcătuiesc domeniul public sau privat al comunei se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor în funcție.

Art.51 Fiecare persoană fizică sau juridică este obligată să-și declare și să probeze proprietățile pe care le deține pe raza comunei Tămășeni pentru a fi înregistrate în evidențele fiscale și agricole ale primăriei. Orice modificare survenită cu privire la regimul juridic al proprietăților va fi, de asemenea, adusă la cunoștință și probată cu acte, compartimentelor de specialitate ale administrației publice locale pentru a fi operate corespunzător. Proprietățile deținute în alte unități administrativ teritoriale se declară la primăriile respective, asupra acestora fiind informată și primăria Tămășeni.

Art. 52 În comuna Tămășeni proprietatea privată dobândită licit este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Caracterul licit al dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor și altor imobile în condițiile aplicării eronate a legilor proprietății poate fi constatat numai de către instanța de judecată sau, după caz, de către autoritatea care a emis actul de proprietate în cauză.

Art.53 Acțiunea în instanță, respectiv sesizarea autorităților emitente cu privire la situațiile prevăzute la aliniatul precedent poate fi făcută de orice persoană care justifică un interes sau de către primar, respectiv de către viceprimar, în condițiile legii.

Art.54 În comuna Tămășeni sunt interzise ocuparea în întregime sau în parte a terenurilor de orice fel, mutarea sau distrugerea semnelor de hotar fără aprobările legale corespunzătoare. Persoanele care încalcă această normă suportă sancțiunile legale corespunzătoare.

Art.55 Pe raza comunei Tămășeni dobândirea dreptului de proprietate și înstrăinarea bunurilor se realizează pe căile și în condițiile stabilite de lege.

Art.56 Concesionarea, darea în administrare și delegarea gestiunii unor bunuri sau servicii publice se face numai prin hotărâre a consiliului local.

V.3 Finanțele publice locale

Art.57 (1) Formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor financiare ale comunei Tămășeni și ale instituțiilor sau serviciilor publice locale se realizează cu respectarea principiului autonomiei locale, administrative și financiare, reglementarea acestora făcându-se prin hotărâri ale consiliului local, în condițiile Legii finanțelor publice locale și a celorlalte norme legale în vigoare.

(2) Bugetul local anual sunt aprobate prin hotărâri ale Consiliului Local, proiectele acestora fiind promovate de către primar, pe baza datelor furnizate de către biroul financiar- contabil, respectiv a solicitărilor primite din partea compartimentelor de specialitate, a instituțiilor și serviciilor de interes public local în condițiile legii.

(3) Sursele din care se constituie veniturile bugetului local sunt cele stabilite prin legea finanțelor publice locale.

(4) Impozitele și taxele locale în comuna Tămășeni se stabilesc prin hotărâri ale Consiliului Local, în limitele și în condițiile stabilite de lege, ținându-se cont de posibilitățile reale ale contribuabililor de a le achita și de nevoile comunității.

(5) Calculul, urmărirea, încasarea sau executarea silită a creanțelor bugetare locale se realizează de către biroul financiar- contabil din cadrul aparatului de specialitate al primarului, în condițiile legii.

(6) Organizarea și desfășurarea activității financiar-contabile la nivelul comunei Tămășeni se realizează cu respectarea principiilor, regulilor, procedurilor și responsabilităților stabilite prin Legea finanțelor publice locale, legilor anuale ale bugetelor de stat, legea contabilității și a celorlalte reglementări legale în materie.

(7) Ordonatorul principal de credite își exercită atribuțiile și responsabilitățile ce-i revin pe linia finanțelor publice locale prin intermediul biroului financiar contabil și al celorlalte structuri sau funcții publice din cadrul administrației publice locale care, potrivit hotărârilor Consiliului Local, dispozițiilor primarului, fișelor posturilor și regulamentelor de organizare internă au atribuții în domeniu.

(8) Ordonatorul principal de credite întocmește și prezintă spre aprobare Consiliului Local, conturile anuale de execuție a bugetului local .

Art.57 Toate operațiunile care angajează finanțele publice și patrimoniul comunei Tămășeni sunt supuse controlului financiar preventiv, auditului public intern și controlului financiar, în condițiile legii.

Art.58 Contractarea de împrumuturi se poate realiza, în condițiile legii, numai pentru obiective de investiții indispensabile pentru viața comunității, în absența altor posibilități de finanțare, cu o fundamentare corespunzătoare. Se interzice contractarea unui nou împrumut înainte de rambursarea unuia deja contractat; folosirea liniilor de creditare deschise pentru un anumit obiectiv de investiții în alte scopuri este, de asemenea interzisă.

V.4 Achizițiile și lucrările publice

Art.58 (1) Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în comuna Tămășeni se realizează cu respectarea normelor, procedurilor și competențelor stabilite prin actele autorităților publice locale și legile țării.

Art.59 Planul anual de achiziții publice, lista de investiții și documentațiile tehnico-economice corespunzătoare se întocmesc prin grija compartimentelor de specialitate din cadrul primăriei locale și se supun aprobării consiliului și primarului în condițiile legii.

Art.60 Atribuirea contractelor de achiziții produse, servicii și lucrări în comuna Tămășeni se face cu respectarea cerințelor și procedurilor legale, pe baza documentațiilor întocmite de către compartimentele de specialitate din cadrul primăriei, care au obligația de a urmări execuția contractelor, de a face recepția bunurilor, serviciilor sau lucrărilor contractate și de a le gestiona și utiliza în scopul pentru care au fost achiziționate.

Art.61 Execuția lucrărilor de construcții se poate realiza numai după obținerea autorizației emise de către factorii în drept și cu respectarea cerințelor impuse.

Art.62 Pentru finanțarea obiectivelor de investiții cuprinse în programele de dezvoltare a comunei Tămășeni, primarul, viceprimarul, consilierii locali și funcționarii publici cu atribuții în domeniu au obligația de a promova proiectele și documentațiile pe baza cărora se pot obține fonduri guvernamentale și europene cu respectarea normelor aplicabile.

Art.63 În vederea finanțării și realizării unor acțiuni, servicii sau lucrări de interes public local, Consiliul Local poate aproba cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau straine.

Art.64 Lucrările de construcții și reparații de interes public, finanțate de la bugetul local al comunei Tămășeni se execută numai pe baza unor documentații tehnico-economice aprobate de către consiliul local, contractele de execuție fiind atribuite numai cu respectarea legislației privind achizițiile publice.

Art.65 Obiectivele de investiții realizate cu fonduri de la bugetul local se includ, prin hotărâri ale Consiliului Local, în patrimoniul public sau privat al comunei Tămășeni, după caz, evidența contabilă, administrarea, gestionarea și utilizarea lor realizându-se de către compartimentele de administrare a patrimoniului și financiar-contabil din primărie, în condițiile stabilite prin hotărâri ale Consiliului Local și legile țării.

Cap.VI EDUCAȚIA, VIAȚA SPIRITUALĂ ȘI CULTURA COMUNITĂȚII

Art.66 Educația libertății, emanciparea prin cultură și înălțarea spirituală a oamenilor din comuna Tămășeni reprezintă preocupări de bază și priorități ale activității autorităților, instituțiilor, familiei și ale întregii comunități.

Art.67 (1) Responsabile în mod direct de educație și cultură, pe langa autoritățile locale ale comunei sunt și scolile din cele doua sate ale comunei împreună cu Biblioteca comunală și Muzeul satului din Tămășeni.0

(2) Școlile din comună sunt un sistem deschis care asigură tuturor copiilor un climat afectiv, cooperant și stimulat, unde interesele elevilor și ale familiei se întâlnesc cu cele ale societății, unde viitorul adult educat civic și profesional găsește răspuns la toate întrebările, are posibilitatea să folosească mijloace moderne de lucru și comunicare și știe să respecte valorile societății democratice. Toți elevii participă la activitățile cultural-artistice, care au la bază valorificarea zestrei folclorice a localității, a obiceiurilor și costumelor populare. Tinerii generații îi este insuflată dragostea pentru tot ce este tradiție locală, respect pentru „specificul folcloric care exprimă săteanului identitatea sa specifică”.

(3) Comunitatea și autoritățile publice locale sunt obligate să asigure condiții optime pentru educația unitară, în condiții de libertate, a tuturor fiilor ei în sensul formării, dezvoltării și afirmării libere a personalității fiecăruia și al pregătirii lor pentru a face față, atât individual, cât și cu întreaga « cetate », nevoilor vieții într-o societate și o lume aflate în permanență schimbare.

(4) Punerea bazelor și aplicarea unei pedagogii a comunității, integrată unei pedagogii naționale și europene moderne reprezintă o preocupare de bază a autorităților și o datorie a intelectualității locale.

(5) Educația libertății la nivelul comunei Tămășeni se integrează sistemului educațional național urmărind în principal :

dezvoltarea armonioasă, din punct de vedere fizic și sufleteșc, a copiilor, tinerilor și a tuturor membrilor comunității ;

lărgirea orizontului de cunoaștere a acestora prin însușirea bazelor științelor și prin contactul cu valorile fundamentale ale culturii locale, naționale, europene sau universale.

cultivarea abilităților practice, a aptitudinilor, talentelor și a celorlalte disponibilități creative ,valorificarea acestora din perspectiva afirmării personale și a sporirii patrimoniului cultural (material și spiritual) al comunității ;

formarea și afirmarea spiritului întreprinzător, bazat pe libera inițiativă și concurență ;

promovarea valorilor, principiilor și virtuților morale autentice, inclusiv a celor religioase și cultivarea pe această bază a sentimentelor, a convingerilor și a unei motivații superioare pentru o viață morală pusă în slujba binelui și a respingerii răului.

afirmarea voinței și întărirea caracterelor, dezvoltarea puterilor sufletești necesare în lupta cu valorile vieții, pentru împlinirea aspirațiilor individuale și a idealurilor comunității ;

asigurarea unei minime culturi politice, juridice și civice care să dea membrilor comunității, ai societății în general, posibilitatea unei integrări corecte în viața și activitatea acestora.

înțelegerea corectă, de către membrii comunității, a raporturilor dintre nevoi și resurse, dintre necesități și posibilități, dintre ideal și real, dintre putere, libertate,și fericire, dintre individ și comunitate; conștientizarea, pe această bază a permanenței nevoi de implicare a fiecăruia în viața «cetății».

Art.68 Raporturile dintre primar și Consiliul Local pe de o parte și instituțiile din sfera învățământului, culturii și cultelor, care își desfășoară activitatea pe raza comunei Tămășeni, se bazează pe principiile legalității, autonomiei sau independenței decizionale, ale solidarității și responsabilității, al echilibrului și cooperării dintre puterea politică sau administrativă și puterea culturii, a educației și a credinței în scopul asigurării armoniei sociale, al dezvoltării și afirmării comunității.

Art.69 Educația copiilor, a tineretului și a tuturor fiilor săi, în spiritul unui patriotism local și național și al integrării europene, reprezintă o datorie fundamentală a părinților, a educatorilor, a instituțiilor și a întregii comunități.

Art.70 (1) Viata spirituală a comunei este întretinută de cele doua biserici din comună, biserica „Sf. Fecioară Maria, Regină” din Tămășeni și biserica „ Coborârea Duhului Sfânt” din satul Adjudeni.

(2) *Biserica „Coborârea Duhului Sfânt”* din satul Adjudeni, este considerată cea mai mare biserică romano-catolică din Moldova. Cu o lungime de 68.3 m, o lățime maximă de 32 m și o înălțime a navei centrale de 21.5 m acest sfânt lăcaș este construit în stil neogotic pe locul unei foste biserici de piatră din 1879. Lucrările au fost începute din inițiativa preotului Gh. Apostol în 1972 și au durat zece ani prin stăruința plină de jertfă a parohului Dumitru Adămuț. Finisajele și împodobirea bisericii au fost încheiate cu strădania preoților Mihai Budău și Ioan Lucaci.

(3) *Biserica „Sf.Fecioară Maria, Regină”*, din Tămășeni este o construcție din anii 1956-1958, realizată în stil romanic, prin contribuția în bani și muncă a sătenilor și prin îndemnul parohului Wilhelm Clain (proiectant fiind inginerul Ioan Demetercă).Suprafața bisericii este de 1144 mp (52x22 m) iar înălțimea turnului de 50 m. Pictura interioară a fost realizată de Ioan Apostu și Constantin Negrescu. În timp, altarul și exteriorul au suferit modificări, potrivit noilor norme liturgice adoptate de Conciliul al II-lea de la Vatican.

Cap.VII MUNCA, SĂNĂTATEA, PROTECȚIA POPULAȚIEI ȘI SOLIDARITATEA UMANĂ

Art.71 În comuna Tămășeni munca liberă, desfășurată în condiții de competență și eficiență reprezintă o valoare fundamentală și, totodată, principala cale de afirmare și promovare socială.

Art.72 Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit, iar alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației precum și a locului de muncă este liberă pentru toți locuitorii comunei.

Art.73 Drepturile și obligațiile persoanelor angajate, respectiv ale celor care ocupă funcții publice sunt stabilite prin contractele individuale sau colective de muncă, prin Codul Muncii, respectiv prin Legea privind statutul funcționarilor publici și actele normative adoptate în aplicarea acestora.

Art.74 Munca forțată este interzisă pe întreg teritoriul comunei Tămășeni.

Art.75 Pentru apărarea intereselor profesionale, economice și sociale, salariații au dreptul la grevă, care se manifestă în limitele stabilite de lege și cu garanțiile necesare asigurării serviciilor esențiale pentru societate.

Art.76 Agenții economici, instituțiile, autoritățile publice locale și toți angajatorii care folosesc forța de muncă plătită au obligația de a respecta normele de igienă și siguranță a muncii, în condițiile legii.

Art.77 Prevenirea îmbolnăvirilor, asigurarea serviciilor medicale și ameliorarea stării de sănătate a populației comunei Tămășeni reprezintă un obiectiv fundamental, o prioritate și o obligație atât pentru fiecare individ sau familie, cât și pentru comunitatea locală și autoritățile publice reprezentative.

Art.78 În ambele sate ale comunei Tămășeni sunt construite și funcționează în regim normal, două dispensare umane moderne. În primăvara anului 2012 a fost inaugurat, în localitate, primul centru medical de permanență din zona rurală a județului Neamț. Unitatea medicală include cabinete pentru medicina de familie, stomatologie, sală de tratamente și toate utilitățile necesare desfășurării unui act medical corespunzător. În acest spațiu lucrează cadre medicale, care oferă continuitatea actului medical prin îngrijiri de urgență și tratamente în orice moment al zilei.

Art.79 Sistemul acțiunilor și măsurilor obligatorii al căror scop este sănătatea oamenilor din comuna Tămășeni cuprinde :

prevenirea poluării mediului natural și ameliorarea permanentă a mediului economic, social, educațional și cultural în care muncesc și trăiesc locuitorii comunei.

asigurarea asistenței medicale de specialitate prin încurajarea și sprijinirea înființării și funcționării cabinetelor medicale de familie, a cabinetelor medicale specializate, a farmaciilor în toate satele comunei.

desfășurarea, în colaborare cu instituțiile de profil, a unor acțiuni de informare și educație sanitară, cu caracter general sau special pentru anumite categorii ale populației(copii, tineri, femei, bătrâni, etc).

asigurarea condițiilor prevăzute de normele legale privind medicina muncii.

ameliorarea și menținerea la un nivel adecvat a stării de igienă atât din spațiile publice, cât și în spațiul privat.

combaterea sărăciei, a fumatului, a consumului de alcool sau de droguri, a violenței, etc.

asigurarea apei potabile, îmbunătățirea alimentației, respectarea normelor sanitar-veterinare privind sacrificarea animalelor și comercializarea produselor.

combaterea epizootiilor, ecarisarea teritoriului, salubritatea localității.

Art.80Sistemul de protecție a populației comunei Tămășeni cuprinde:

-apărarea împotriva dezastrelor ;

-protecția mediului ;

- protecția civilă ;
- protecția muncii ;
- protecția socială ;
- protecția copiilor și a tinerilor ;
- alte forme de protecție prevăzute de lege.

Art.81 Primarul și consiliul local, conducerile agenților economici și organizațiilor din comună au obligația de a organiza activitatea și de a aloca resursele necesare pentru protecția populației, în condițiile legii.

Art.82 SVSU , celelalte structuri cu atribuții pe linia protecției populației comunei sunt obligate să se achite de atribuțiile pe care le au în domeniul de activitate pe care îl coordonează astfel încât să fie preîntâmpinate, diminuate sau anulate efectele negative ale unor situații excepționale.

Art.83 În cazul unor calamități sau al altor pericole, respectiv pentru situațiile în care legea stabilește răspunderi civile normale, toți locuitorii apti de efort din comună au obligația de a participa la protejarea populației și a bunurilor, la eliminarea efectelor negative și la reconstrucția bazei materiale a comunității.

Art.84 Primarul și Consiliul Local, împreună cu forțele politice, sociale, culturale și educaționale au obligația de a asigura și menține echilibrul și armonia socială prin asigurarea egalității de șanse și promovarea solidarității umane între toți membrii comunității.

Art.85 Membrii comunității locale, indiferent de satul în care trăiesc și muncesc, indiferent de categoria socială sau profesională căreia îi aparțin, indiferent de opțiuni și convingeri, indiferent de relația în care se află cu autoritățile, au datoria de a acționa solidar față de persoanele sau categoriile de populație aflate în situații speciale și de a-și uni resursele și eforturile pentru apărarea și promovarea intereselor comunității, pentru înfăptuirea binelui comun și a fericirii fiecăruia dintre ei.

Cap.VIII DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE ALE CETĂȚENILOR COMUNEI TĂMĂȘENI

Art.86 Cetățenii comunei Tămășeni beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituția României și prin alte legi, având obligațiile și drepturile prevăzute de acestea.

Art.87 Cetățenii comunei Tămășeni sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări.

Art.88 Dispozițiile prezentului statut privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu prevederile Constituției României și ale legilor țării, cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate în care România este parte.

Art.89 Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

Art.90 Limitele exercitării drepturilor și libertăților individuale se stabilesc prin legi, astfel încât să nu permită încălcarea drepturilor și libertăților altora, a ordinii publice sau a bunelor moravuri.

Art.91 Cetățenilor comunei Tămășeni le sunt garantate, în condițiile legii, următoarele drepturi și libertăți fundamentale :

- a) dreptul la viață și la integritate fizică și psihică ;
- b) libertatea individuală ;
- c) dreptul la apărare ;
- d) libera circulație ;
- e) dreptul de a le fi respectată și ocrotită, de către autoritățile publice viața intimă, familială și privată;
- f) inviolabilitatea domiciliului ;
- g) secretul corespondenței ;

- h) libertatea conștiinței ;
- i) libertatea de exprimare ;
- k) dreptul la învățătură ;
- l) accesul la cultură ;
- m) dreptul la ocrotirea sănătății ;
- n) dreptul la mediu sănătos ;
- o) dreptul la vot ;
- p) dreptul de a fi ales ;
- r) libertatea întrunirilor ;
- s) dreptul de asociere ;
- s) dreptul la muncă și la protecție socială a muncii;
- t) interzicerea muncii forțate ;
- t) dreptul la grevă ;
- u) dreptul la proprietate privată;
- v) libertatea economică ;
- x) dreptul la moștenire ;
- y) asigurarea unui nivel de trai decent ;
- z) ocrotirea familiei ;

Art.92 Autoritățile publice locale au obligația de a asigura, în mod direct, sau în colaborare cu instituțiile și autoritățile statului, exercitarea drepturilor și libertăților prevăzute în prezentul statut, în condițiile legii.

Art.93 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți se poate impune numai prin lege și numai pentru situații de natura celor prevăzute de art.53 din Constituția României.

Art.94 Tuturor cetățenilor comunei li se asigură egalitatea de șanse și în fața legii și a autorității. În comuna Tămășeni sunt interzise discriminarea, exploatarea și încălcarea sub orice formă a demnității umane.

Art.95 Cetățenii comunei Tămășeni au următoarele îndatoriri fundamentale :

- a) să se achite de îndatoririle fundamentale pe care le au față de țară și față de statul român în conformitate cu prevederile Constituției României ;
- b) să manifeste loialitate față de comuna Tămășeni și să păstreze, să sporească și să promoveze valorile care definesc identitatea acesteia și să-i asigure unitatea și integritatea.
- c) să-și îndeplinească obligațiile asumate prin jurământ, în cazul exercitării unor funcții publice locale, cu bună credință ;
- d) să desfășoare o activitate utilă pentru sine, pentru familie, pentru comunitate și pentru societate în general;
- e) să contribuie la cheltuielile publice prin plata taxelor și impozitelor locale ;
- f) să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți membri ai comunității ;
- g) să slujescă binele general al comunității și să nu aducă prejudicii materiale sau de imagine comunei Tămășeni.

**PRIMAR,
LUCACI STEFAN**

